

„Olyan iskolát szeretnénk, ahol a tanulás és tanítás nem csak kötelesség, hanem élmény is”

Minden szülő azt szeretné, hogy a gyermekének minőségi nevelésben legyen része az iskolában, amely legyen inspiráló közeg, és készítse fel őket a jövőre. Létezik ma ilyen iskola? Erről kérdeztük Dr. Pajtókné Dr. Tari Ilonát, az Eszterházy Károly Egyetem rektorát.

Rektor Asszony, az Eszterházy Károly Egyetem neve hagyományosan összeforrta a pedagógusképzéssel, az utóbbi időben pedig egyebek között a Komplex Alapprogram országos elterjesztését, az Élménysulik megteremtését is zászlajukra tűzték. Mit takar ez az elnevezés? Ez a jövő iskolája?

Szent-Györgyi Albert szerint „Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája”. E gondolat szellemében nekünk a ma iskoláját kell formálni, hogy azzal a jövőt is alakíthassuk. Az iskola klasszikusan a nevelés helyszíne, ahol a pedagógus nemcsak tanít, de munkája révén a tanuló személyisége is változik. Számos dolog megváltozott. Ma már nem elég az ismereteket átadni, pedagógiai, pszichológiai elveket is érvényesítenünk kell. A nevelés egyre komplexebb folyamatként értelmezhető, s azok a módszerek, amelyek a diákot helyezik előtérbe, más szerepet szánnak a pedagógusnak. A tanár valóban lejön a katedráról, azaz nincs alá- és fölérendeltség. Sőt, kijelenthetjük azt is: nem a tanár van a középpontban, hanem a diák. Ezért is fontos a jó kapcsolat és a bizalom megteremtése tanár és diák között.

A gyermekek motiválása talán az egyik legfontosabb kihívás. Létezik megoldás?

A Komplex Alapprogrammal működő iskolák alapelve, hogy ösztönözze a tanulókat, növelje érdeklődésüket, teret adjon a sokoldalúságnak. A diák kérdez, dolgozik, rajzol, számol, gondolkodik. Az iskoláskorú gyermekek egyre erősebb igénye, hogy számukra érdekes tevékenységeket végezhesse, ezt figyelembe kell venni. Nem arról van szó, hogy nem kell elsajátítani a tananyagot, hanem arról, hogy az alkalmazott módszerek élményszerűbbé teszik a munkát. Ezért van szükség arra, hogy a tanórán változatos munkaformákat alkalmazzunk. Természetesen ezáltal a tanár szerepe is megváltozik: segít, koordinál, háttérben marad. Alapvető, hogy a diákok tanuljanak meg tanulni és személyre szabott fejlődést érjenek el. Fontos, hogy ezáltal tudás jellege is megváltozik: ez az úgynevezett alkalmazható tudás értékesebb lesz az egyén és a társadalom számára is. A módszer emellett egyebek között eredményesen mérsékli a magatartásproblémákat, segíti az önbizalom erősödését, javítja a tanuló önértékelését és a harmonikus kapcsolatot a gyerekek közötti kapcsolatokat.

Ez a szemlélet új kihívások elé állítja a pedagógusokat. Felkészültek erre a feladatra?

A Komplex Alapprogramot bevezetni kívánó iskolák pedagógusait képzésekkel és szakmai támogatórendszer működtetésével készítjük fel. Összetett segítséget nyújtunk mind elektronikus, mind jelenléti formában. Tanítói és tanári kézikönyvek, tematikus tanmenetek, óra és foglalkozástervek és egyéb szakmai kiadványok támogatják a pedagógusok munkáját. A <https://www.komplexalapprogram.hu/> honlapon kaphatnak erről bővebb tájékoztatást. Hiszünk abban, hogy ha az elején többletmunkát is jelent a módszer elsajátítása, az alkalmazás során

megvalósuló élvezetes és kreatív munka pótolja a befektetett energiát. A Programban részt vevő Kiskánai Szent Imre Általános Iskola pedagógusaitól kaptuk azt a konkrét visszajelzést, hogy „élmény ez gyerekeknek, pedagógusnak és szülőnek egyaránt”.

Milyen egy átlagos iskolai nap a Komplex Alapprogramot működtető iskolákban, azaz az Élménysulikban?

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának célja, hogy színes, tartalmas órákat, foglalkozásokat biztosítson egész napra a tanulóknak, ezáltal biztosítjuk, hogy a gyerekek ne unatkozzanak az iskolában. A diákok ráhangolódással kezdik a napot, amelynek során a tanár és a tanulók beszélgetnek, megfogalmazzák a napi és heti tanulási célokat. A közismereti órákon alkalmazott tanulásszervezési módszerek, mint a párban tanulás, a csoportmunka, a projekt-munka, vagy a drámajáték tevékenység és élményalapú foglalkozások. Ezek növelik az ismeretek elsajátításának eredményességét. Ennek során a gyerekek sokat tanulhatnak egymástól is. A délutáni digitális-, testmozgás-, logika-életgyakorlat- és művészetalapú élményfoglalkozások fejlesztik a tanulók kompetenciáit, serkentik a gondolkodást és a kreativitást, valamint támogatják azokat a délelőtti tanítási órákat is, amelynek

a témája kapcsolódik az élményfoglalkozáshoz. A délutáni élményfoglalkozások összetétele rugalmasan igazodik az iskola profiljához, a tanulók egyéni érdeklődéséhez és iskolán kívüli elfoglaltságához is. Ez utóbbira az igazán beszélés Te órád elnevezésű foglalkozás nyújt lehetőséget.

A szülők gyakran panaszkodnak, hogy amikor este fáradtan hazaérnek a munkából, még segíteni kell a házi feladat megírásában a gyerekeknek, együtt kell tanulni vele. Lehet ezen változtatni? Egyáltalán van arról tapasztalatuk, hogyan vélekednek a szülők az Élménysuliról?

Az Élménysulikban a tanítási órán és az élményfoglalkozások során minden feladatot elvégeznek a diákok. Nincs házi feladat. A fókuszcsoporthoz beszélgetéseken résztvevő szülők pozitívan nyilatkoztak az alkalmazott pedagógiai módszerekről. Elsősorban azért tartják jónak a Programot, mert a gyerekek szeretik ezeket az órákat, megtanulnak együttműködni másokkal, önkifejezésük, kommunikációjuk is érezhetően fejlődik. A délutáni időszámban bevezetett alprogrami foglalkozások előnyét pedig abban látják, hogy – azon túlmenően, hogy élményszerűek és újdonságot jelentenek a gyerekek számára – nincs szükség szakkörökre és különórákra. Ezek a foglalkozások sokoldalúan (informatika, logika, művészet, testmozgás, életgyakorlat) fejlesztik gyermekek készségeit és kreativitását.

Hol tart jelenleg a munka, hány iskola alkalmazza ma a programot? Hogy látja, lesznek még új partnerek?

A programot 2014-ben kezdtük kidolgozni, 2018/19-es tanév volt a kipróbálás éve, már ekkor 68 iskola csatlakozott. A harmadik tanév zajlik a program támogatásával, melybe több mint 500 iskola kapcsolódott be, 8000 pedagógust, valamint több mint 110 ezer tanulót érintett a módszertani fejlesztés. Egy sikeres pályázat lehetőséget ad arra, hogy 2021 végéig ingyenesen biztosítsuk további iskolák részére is a fejlesztést és a szakmai szolgáltatásokat. Örömmel mondhatom: az érdeklődés folyamatos, s már ez is fontos visszacsatolás. Reményeink szerint a Komplex Alapprogramot alkalmazó iskolákban megújul a tanítás és tanulás folyamata. Munkánkat ahhoz hasonlíthatjuk, mint amikor tavasszal kitarjuk az ablakokat, s friss levegő tölti meg a termetet.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE